

Част I Най-опасното суеверие

Да започнем с поантата

Колко милиона хора са били смайвани от бруталните ужаси на историята с нейните безброй примери на нехуманно отношение на човек към човек и на глас са се чудели как е възможно да се случат такива неща? Истината обаче е, че повечето хора не биха *искали* да знаят как се случва това, защото са религиозно привързани към самата вяра, която прави възможни тези ужаси. За огромното мнозинство от случаите на страдание и несправедливост в света от хилядолетия до днес директно можем да обвиним една единствена *идея*. Повечето насилия, кражби, нападения и убийства в света са резултат не на алчност или омраза или на която и да било друга емоция или идея, които обикновено обвиняваме за злините в обществото, а просто на едно *суеверие* или вярване, което, въпреки че се поддържа почти универсално, противоречи на фактите и разума (въпреки че, разбира се, онези които го изповядват, не виждат нещата по този начин). „Поантата“ на тази книга лесно може да се изрази, макар че повечето хора трудно я възприемат и дори не я обмислят спокойно и разумно:

Вярата в „авторитета“, която включва цялата вяра във „Властта“, е ирационална и вътрешно противоречива: тя противоречи на цивилизацията и морала и представлява най-опасното и разрушително суеверие, което някога е съществувало. Вместо да бъде движеща сила на реда и справедливостта, вярата в „авторитета“ е архи-врагът на човечеството. Разбира се, почти всеки човек е възпитан да вярва точно обратното: че подчинението пред „авторитета“ е добродетел (поне в повечето случаи), че уважението и

спазването на „законите“ на „Властта“ е онова, което ни прави цивилизовани, и че неуважението към „авторитета“ води само към хаос и насилие. Всъщност, хората са така грижливо научени да асоциират подчинението с това да „бъдеш добър“, поради което атакуването на понятието „авторитет“ ще звучи за повечето хора като внушение, че няма неща като правилно и неправилно, че няма нужда да се спазват никакви стандарти на поведение, че няма нужда да имаме какъвто и да било морал изобщо. Идеята, която застъпвам тук обаче *не* е такава, а точно противоположна.

Всъщност, причината митът за „авторитета“ да се нуждае от разрушаване е точно защото има такова нещо като правилно и неправилно, защото *има* значение как хората се отнасят едни към други и защото хората винаги *трябва* да се стремят да живеят морален живот. Въпреки постоянната авторитарна пропаганда, твърдяща противното, уважението към „авторитета“ и уважението към *човечеството* са взаимно изключващи се и диаметрално противоположни. За да *можем* да уважаваме човечеството и справедливостта, не трябва да изпитваме уважение към мита за „авторитета“.

Има рязък контраст между онова, което са ни учили, че е целта на „авторитета“ (да създава мирно, цивилизовано общество), и *резултатите* от действието на „авторитета“ в реалния свят. Прелистете някоя историческа книга и ще видите, че по-голямата част от несправедливостта и разрушенията, случили се навсякъде по света, не са били в резултат от действията на хора, „нарушаващи закона“, а в резултат от действия на хора, *подчиняващи се и прилагащи със сила* „законите“ на „Властта“ в различни страни. Злините, извършени въпреки „авторитета“, са незначителни в сравнение със злините, извършени *в името* на „авторитета“.

Въпреки това, децата все още биват учени, че мирът и справедливостта произтичат от авторитарното управление и че въпреки крещящите злини, извършени от авторитарните режими по света през цялата история, те все още са морално задължени да уважават и да се подчиняват на сегашната „Власт“ в тяхната собствена страна. Те биват учени, че „да правиш това, което ти е казано“ е синоним на това да бъдеш добър човек и че „да играеш по правилата“ е синоним на това да постъпваш правилно. Обаче да бъдеш морален човек изисква да поемаш персонална отговорност за преценката на това кое е правилно и кое неправилно и да следваш собствената си съвест, което е противоположно на уважението и подчинението на „авторитета“.

Причината да бъде толкова важно хората да разберат този факт е, че първичната опасност, която представлява митът за „авторитета“, се намира *не* в умовете на управляващите и „Властта“, а в умовете на *управляваните*. Един отворителен човек, който обича да господства над другите, е незначителна заплаха за човечеството, освен ако много други хора не сметнат това господство за законно, защото е осъществено чрез „законите“ на „Властта“. Извратеният ум на Адолф Хитлер сам по себе си представлявал малка или никаква заплаха за човечеството. Всъщност милионите хора, които сметнали Хитлер за „авторитет“ и по този начин се почувствали задължени да се подчинят на неговите команди и да изпълняват неговите нареждания, станали причина за щетите, нанесени от Третия райх. С други думи, проблемът не е, че *злите* хора вярват в „авторитета“; проблемът е, че по същество *добри* хора вярват в „авторитета“ и в резултат на това накрая стават привърженици и дори извършители на актове на агресия, несправедливост и потисничество, дори убийство.

Обикновеният естатист (този, който вярва във

„Властта“), докато се оплаква от всички начини, при които „авторитетът“ е използван като инструмент на злото, дори в неговата собствена страна, ще продължи да настоява, че е възможно „Властта“ да бъде сила на доброто, и да си въобрази, че „авторитетът“ може и трябва да осигури път към мир и справедливост.

Хората погрешно смятат, че много от полезните и законни неща, от които има полза човешкото общество, изискват съществуване на „Власт“. Добре е, например, хората да се организират за обща отбрана, да работят заедно, за да постигнат общи цели, да намерят начини да си сътрудничат и да си съжителстват хармонично и мирно, да постигнат споразумения и да съставят планове, които по-добре позволяват на човешките същества да съществуват и преуспяват във взаимно изгодни и ненансилнически условия на цивилизация. Но това *не* е същото, което е „Властта“. Въпреки факта, че „Властта“ винаги твърди, че действа в полза на хората и за общо добро, истината е, че „Властта“, поради самото си естество, винаги е пряко противопоставена на интересите на човечеството. „Авторитетът“ не е благородна идея, от която понякога се отклоняваме, нито пък е добре обоснована концепция, която понякога се опорочава. От горе до долу, от начало до край самото *понятие* „авторитет“ е антихуманно и ужасно разрушително.

Разбира се, повечето хора трудно могат да преглътнат такова твърдение. Не е ли Властта съществена част от човешкото общество? Не е ли тя механизъм, чрез който съществуването на цивилизацията е станало възможно, защото принуждава нас, несъвършените хора, да се държим дисциплинирано и мирно? Не е ли въвеждането на общи правила и закони онова, което ни позволява да съжителстваме хармонично, да уреждаме споровете по цивилизован

начин и да търгуваме и да си взаимодействаме по почтен и ненасилнически начин? Не сме ли слушали винаги, че ако не са „правилата на закона“ и общото уважение към „авторитета“, щяхме да бъдем не по-добри от банда тъпи насилнически зверове, живеещи в състояние на постоянен конфликт и хаос? Да, така ни беше казвано. И не, нищо от това не е истина. Но опитите да освободим умовете си от вековните лъжи, да извлечем истината от джунглата на дълбоко загнездили се погрешни представи могат да бъдат извънредно трудни, да не кажем и неудобни.